

Klima- og miljøbelastning

Luftforurening mindsker danskernes levetid

En nyfødt lever i gennemsnit 1 år og 3 måneder kortere, end hvis vi ikke blev udsat for miljøbelastninger i form af luftforurening og støj. Det viser den årlige miljørapport fra Formandskabet for De Økonomiske Råd. Fordelingen er skæv, da personer i boliger med høj belastning mister 8 måneder mere end personer i boliger med lav belastning.

af Analytiker **Sofie Holme Andersen**

14. juli 2019

Analysens hovedkonklusioner

- Den gennemsnitlige dansker mister 136 timers levetid hvert år som følge af miljøbelastninger. For en nyfødt med en middellevetid på 81 år svarer det til, at barnet vil leve 1 år og 3 måneder kortere end uden luftforurening og støj.
- Levetidsforkortelsen som følge af miljøpåvirkninger er 8 måneder mindre for de 10 pct. med den laveste miljøbelastning i forhold til de 10 pct. med den højeste miljøbelastning.
- De skadelige konsekvenser af forurening er ikke kun noget, der findes i verdens storbyer. Vi kan også måle tabt levetid som følge af støj og især luftforurening herhjemme. Der er derfor god grund til at gøre noget ved luft- og støjforureningen i de danske byer.

Kontakt

Analytiker

Sofie Holme Andersen

Tlf. 33 55 77 18

Mobil 61 27 58 24

sha@ae.dk

Kommunikationskonsulent

Sarah Steinitz

Tlf. 33 55 77 16

Mobil 28 68 34 60

ss@ae.dk

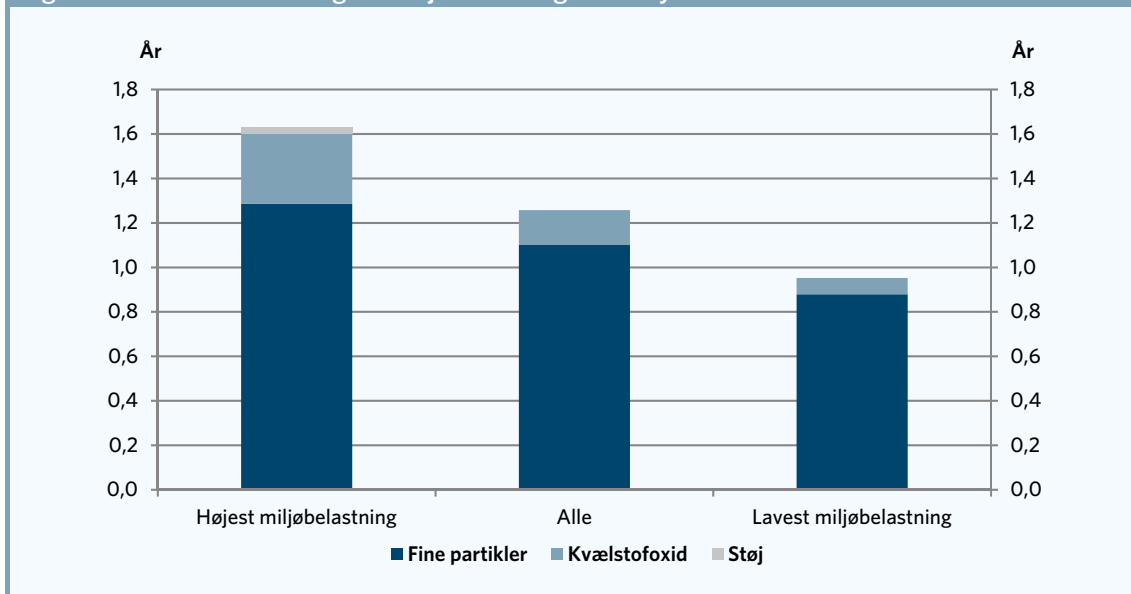
Den danske miljøbelastning skærer over 1 år af danskernes levetid

Den gennemsnitlige dansker mister 136 timers levetid hvert år som følge af miljøbelastninger som luftforurening og støj. Det viser en ny rapport fra Formandskabet for De Økonomiske Råd.¹ Således vil en nyfødt, der udsættes for den gennemsnitlige påvirkning i hele dets levetid, leve 1 år og 3 måneder kortere, end hvis miljøbelastningen ikke var der. Her er taget udgangspunkt i, at middellevetiden for en nyfødt er 81 år.

De Økonomiske Råd har set på forureningen af fine partikler (PM_{2,5}) og kvælstofdioxid (NO₂) samt påvirkningen fra støj over 50 dB. Særligt forureningen fra fine partikler giver meget tabt levetid, selvom den gennemsnitlige koncentration af de fine partikler i den danske luft ikke lyder af meget med en koncentration på ca. 10 µg/m³. Koncentrationen er dog høj nok til at stå for 87,5 pct. af den levetidsforkortelse, som hver dansker i gennemsnit er udsat for som følge af miljøpåvirkninger. Det ses af figur 1 og svarer til lidt mere end 1 år og 1 måneds tabt levetid.

Alle danskere bliver påvirket af forurening fra fine partikler, men der er stor forskel på, hvor stor forureningen er for den enkelte borger. Således bliver den mindst påvirkede bolig kun påvirket med en koncentration på 5,3 µg/m³, mens den mest påvirkede bolig påvirkes 3 gange så kraftigt med 16,2 µg/m³. Kigger man på levetid, forkortes levetiden med 8 måneder mere over et liv for de 10 pct., der bor i de mest miljøbelastede boliger i forhold til de 10 pct., der bor i de mindst miljøbelastede boliger. Som man kan aflæse af figur 1, forkortes levetiden for en nyfødt i en bolig med høj miljøbelastning med 1 år og 229 dage som følge af støj og luftforurening. For personer i de lavest miljøbelastede boliger forkortes levetiden over et liv "kun" med 348 dage, dvs. lidt mindre end 1 år.

Figur 1. Tabt levetid som følge af miljøbelastning for en nyfødt

Anm.: Højest miljøbelastning dækker over de boliger, hvor de 10 pct. af befolkningen med de højeste miljøbelastninger bor. Ligeledes dækker lavest miljøbelastning over de 10 pct. af boligerne med de laveste miljøbelastninger.

Kilde: De Økonomiske Råd: *Økonomi og Miljø 2019*.

Områderne med høj miljøbelastning findes særligt i Region Hovedstaden, der står for 75 pct. af dem. Indkomsten i Region Hovedstaden er samtidig lidt højere end i de øvrige regioner. Dermed er der ikke

¹ Økonomi og Miljø 2019, kapitel I: Miljøpåvirkning og fordeling.

en fuldstændig klar sammenhæng mellem indkomst og forureningsniveau, når miljøbelastningen er særligt høj omkring de store byer, og der samtidig bor mange både med høj og lav indkomst i og omkring storbyerne.

Der er imidlertid forskel på, *hvor* inden for storbyerne man bor – i forhold til, hvor meget miljøbelastning man udsættes for. Det har De Økonomiske Råd også kigget på i rapporten. Ser man på, hvilken belastning man udsættes for indenfor et pendlingsopland, såsom Region Hovedstaden², er der forskel på, hvad forskellige indkomstgrupper udsættes for af miljøpåvirkning. Resultaterne viser i store træk, at ser man f.eks. på Region Hovedstaden, så bor de rige steder, hvor de er mindre udsatte for både støj og luftforurening. Det kommer f.eks. til udtryk ved, at personer med høj indkomst oftere bor i villakvarterer, mens personer med lav indkomst bor i lejligheder ud til befærdede veje. Forskellen er ikke stor, men der kan estimeres en statistisk signifikant sammenhæng, når man tager højde for fine partikler, støj og kvælstofoxid i luften. Samlet betyder det, at personer, hvis disponible indkomst er 100.000 kr. højere, i gennemsnit har en forøget levetid på 3,5 dage over et liv udelukkende på grund af miljøpåvirkninger.

De skadelige konsekvenser af forurening er ikke kun noget, der findes i verdens storbyer som Beijing, New Delhi og New York. Vi kan faktisk også måle tabt levetid som følge af støj og især luftforurening herhjemme. Selvfølgelig i mindre skala end i fx Kinas eller Indiens storbyer.

Der er altså grund til at være opmærksom på miljøbelastning i en dansk kontekst også. Vi skal derfor have kridtet skoene og komme i gang med at mindske miljø- og klimabelastningen herhjemme. Både for at leve op til FN's verdensmål, som vi har forpligtet os til, men ligeså meget fordi det er til gavn for den almindelige dansker, som hvert år taber levetid pga. forurening. Særligt dem med de laveste indkomster, som bor de mest miljøbelastede steder.

² (ekskl. Bornholms kommune og inkl. kommunerne Greve, Køge, Lejre, Roskilde, Solrød og Stevns)